

## MILLIY STATISTIKA TIZIMI MUTAXASSISLARINING MALAKASINI OSHIRISH

**Bo'ka tumani Adliya bo'limi FHDY  
xodimi Tojiqulova Zahro**

O'zbekiston Respublikasida davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish, ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish tizimini rivojlantirish va raqamli iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish maqsadida muhim normativ-huquqiy hujjat qabul qilindi. Jumladan, "Milliy statistika tizimi mutaxassislari malakasini oshirish hamda sohaga raqamli texnologiyalarni joriy etishni yanada jadallashtirish orqali yuqori samaradorlikka erishish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident qarori (PQ-103-son, 2026-yil 13-mart) tasdiqlandi.

Mazkur qaror milliy statistika tizimini tubdan modernizatsiya qilish, mutaxassislar salohiyatini oshirish va zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etishga qaratilgan. Ushbu hujjat orqali statistik ma'lumotlarning aniqligi, ishonchliligi va tezkorligini ta'minlash asosiy ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan.

Qarorga ko'ra, milliy statistika tizimi mutaxassislari muntazam ravishda o'qitish tizimi yo'lga qo'yiladi. Xususan, har ikki yilda kamida 3 ming nafar mutaxassisning malakasini oshirish imkoniyati yaratiladi. Bu esa tizimda ishlovchi kadrlarning bilim va ko'nikmalarini doimiy ravishda yangilab borish, ularni xalqaro standartlarga moslashtirish imkonini beradi.

Shuningdek, yashirin va kreativ iqtisodiyotni baholashga qaratilgan statistik metodologiyalarni takomillashtirish ham qarorning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Hozirgi kunda iqtisodiyotning ayrim qismlari rasmiy statistikada to'liq aks etmaydi, bu esa real iqtisodiy holatni baholashda muayyan qiyinchiliklar

tugʻdiradi. Yangi metodologiyalar ushbu muammolarni bartaraf etish, yashirin iqtisodiy faoliyatni aniqlash va tahlil qilish imkonini beradi.

Mazkur qaror doirasida Oʻzbekiston Respublikasi Milliy statistika qoʻmitasi tizimidagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti faoliyatining ustuvor yoʻnalishlari ham belgilab berildi. Ushbu institut statistik sohada ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, yangi uslubiyatlarni ishlab chiqish va mutaxassislarni tayyorlash boʻyicha asosiy markazlardan biri hisoblanadi.

2026-yil 1-apreldan boshlab institutda bir qator yangi oʻquv kurslari tashkil etilishi belgilangan. Jumladan, vazirlik va idoralarning maʼmuriy maʼlumotlarini yuritish, statistik uslubiyatlarni ishlab chiqish va ochiq maʼlumotlar portali bilan ishlashga masʼul boʻlgan xodimlar uchun har ikki yilda 48 soatgacha boʻlgan malaka oshirish kurslari yoʻlga qoʻyiladi. Ushbu kurslar shartnoma asosida tashkil etiladi va amaliy koʻnikmalarni rivojlantirishga yoʻnaltiriladi.

Bundan tashqari, statistik hisobotlarni taqdim etuvchi subyektlar, jumladan tadbirkorlar uchun ham maxsus oʻquv dasturlari ishlab chiqiladi. Bu kurslar orqali ular statistik hisobotlarni toʻgʻri va sifatli tayyorlash, maʼlumotlarni toʻgʻri shakllantirish va topshirish boʻyicha zarur bilim va koʻnikmalarga ega boʻladilar. Natijada statistik maʼlumotlarning sifati oshadi va notoʻgʻri hisobotlar soni kamayadi.

#### Umumiy tahlil va ahamiyati

Mazkur qaror Oʻzbekistonning raqamli transformatsiya yoʻlidagi muhim qadamlardan biri hisoblanadi. Statistik tizimning rivojlanishi davlat boshqaruvi samaradorligini oshirishda hal qiluvchi rol oʻynaydi, chunki har qanday strategik qaror ishonchli maʼlumotlarga asoslanishi lozim.

Mutaxassislar malakasini oshirish orqali inson kapitali rivojlantiriladi, bu esa butun tizim samaradorligini oshiradi. Raqamli texnologiyalarni joriy etish esa

ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tahlil qilish jarayonlarini tezlashtiradi hamda inson omilidan kelib chiqadigan xatolarni kamaytiradi.

Yashirin va kreativ iqtisodiyotni baholash metodologiyalarining takomillashtirilishi esa mamlakat iqtisodiyotining real hajmini aniqlash, soliqqa tortish bazasini kengaytirish va iqtisodiy siyosatni yanada aniqroq shakllantirish imkonini beradi.

Shuningdek, tadbirkorlar uchun o'quv kurslarining tashkil etilishi biznes va davlat o'rtasidagi axborot almashinuvini yaxshilaydi, hisobot topshirish jarayonlarini soddalashtiradi va tadbirkorlik muhitini yanada shaffof qiladi.

Umuman olganda, ushbu qaror milliy statistika tizimini zamonaviy bosqichga olib chiqish, xalqaro standartlarga moslashtirish va raqamli iqtisodiyot talablariga javob beradigan samarali tizimni shakllantirishga xizmat qiladi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar**

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-103-sonli qarori (2026-yil 13-mart)
2. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi rasmiy materiallari
3. Milliy statistika tizimini rivojlantirishga oid normativ-huquqiy hujjatlar
4. Statistik metodologiyalar va ochiq ma'lumotlar bo'yicha xalqaro qo'llanmalar
5. BMT va Jahon bankining statistika tizimlari bo'yicha tavsiyalari
6. Raqamli iqtisodiyot va ma'lumotlar boshqaruvi bo'yicha ilmiy-amaliy maqolalar (2024–2026)